

Norges Fiskarlag
7462 Trondheim

Bodø, den 01.09.14
Ark. 14/151-6/548/LA

Se kopiliste.

KAPASITETSØKNING I LAKSE- OG ØRRETOPPDRETT

Nordland Fylkes Fiskarlag viser til høringsnotat av 23.06.2014 fra Nærings- og fiskeri-departementet. Regjeringen gir i notatet uttrykk for at det ønsker å gjennomføre en fremtidsrettet næringspolitikk, som legger til rette for verdiskapning og sysselsetting. Ett av tiltakene er å satse på å videreutvikle og utnytte potensialet i norsk havbruksnæring, der målet er en økonomisk og bærekraftig vekst.

I notatet åpner regjeringen opp for at oppdrettsnæringen får tilbud om å øke kapasiteten på eksisterende lakse- og ørretkonsesjoner med opp til 5 %. Det stilles samtidig strengere miljøkrav når det gjelder lakselus, samt begrensninger i antall medikamentelle behandlinger per produksjonssyklus. Dette innebærer en betydelig innskjerping i forhold til gjeldende bestemmelser. Oppdretter må i stedet sørge for å benytte seg av ikke-medikamentelle behandlinger, som luseskjørt, rensefisk, snorkelmerd, luselaser og spesialfôr. Bakgrunnen for forslaget er å redusere resistensutviklingen mot de lusemidlene som benyttes. Dette er ett av havbruksnæringens største problem.

Nordland Fylkes Fiskarlag er enig i at det stilles krav som nevnt foran. En er imidlertid meget kritisk til at det kun er lusenivå som skal være betingelse for å kunne øke kapasiteten. En savner at departementet også hadde satt krav til sykdomsproblematikk, miljø og arealkonflikter. Dette er forhold som fiskerinæringen og andre hele tiden har føling med og som det burde finnes en avklaring på før det kan søkes om kapasitetsøkning.

Nordland Fylkes Fiskarlag mener derfor at i tillegg til lusekravet må det stilles krav om en betryggende løpende overvåking av miljøet ved og rundt anlegget.

Når det gis tillatelse til økt biomasse vil det sannsynligvis kreve større merder og fortøyningsareal på enkelte anlegg. Nordland Fylkes Fiskarlag legger til grunn at en slik utvidelse av areal kan foregå i samarbeid med berørte fiskere.

I Nordland har vi lokale områder som verken er egnet til, eller som ikke tåler ytterligere miljøbelastning. Dette blir ikke alltid tatt hensyn til når oppdrettssøknader blir innvilget.

Nordland Fylkes Fiskarlag vil videre uttrykke bekymring over meldinger vi har fått fra fiskere om økende forekomster av kronmaneten periphylla periphylla. Maneten trives i områder med grumsete

vann. Dette gjelder spesielt i områder med mye oppdrett. I områder med mye maneter trekker villfisk og reker seg unna.

Nordland Fylkes Fiskarlag er imot at det tillates bruk av spesialfôr, som slice i tilknytning til avlusing. Denne type fôr inneholder kitinhemmere. Kitinhemmere har to ulike virkestoffer som det spesielt er snakk om: diflubenzuron og teflubenzuron. Dette er stoffer som er giftige mot lakselus. Lakselus er et skalldyr og virkestoffene i medisinen virker slik at de forhindrer skalldannelse. Problemet er at de er også svært giftige for andre skalldyr, som bl.a. krabbe, kreps, hummer og reke. Nordland Fylkes Fiskarlag har tidligere fremsatt krav om forbud mot bruk av kitinhemmere som lakselusmiddel da disse har en lang nedbrytningstid og er svært skadelig for havmiljøet. Vi viser i den forbindelse også til Landsstyrevedtak av 08.01.2014, som omhandler effekter av lusemidler på marine arter.

Oppdrettsnæringen har videre en rekke utfordringer, som burde vært avklart før det tillates økning i biomasse:

- Arealbrukskonflikter, der det kommer mer omfattende anleggsfortøyninger og manglende opprydding enkelte plasser.
- Rømming, der rømmet laks trekker seg opp i elver og prøver å gyte sammen med villfisken.
- Sedimentering av organisk materiale fra oppdrett, ikke minst i rekefelt.
- Endringer i atferd, vandringer, fangstbarhet og gytesuksess hos bl.a. torsk, sei og reke. Vi har erfaring med at villfisk unngår områder hvor det foregår oppdrett.
- Det er vist at kvalitet hos villfisk i visse perioder kan bli redusert som følge av oppdrett.
- Smolt fra villfisk kommer seg inn i oppdrettsmerder og blir værende. Disse blir føret og lever sammen med oppdrettsfisken. Villfisken kommer seg ikke ut igjen, men blir slaktet når oppdrettsfisk sendes til slakting.
- Krav som er tilknyttet miljøundersøkelser, dvs. MOM B og MOM C må innskjerpes. Vi erfarer at i forbindelse med etablering av nye oppdrettsanlegg stilles det strengere krav til prøvetakning i forhold til godt etablerte anlegg, der miljøundersøkelsene kan bli tatt når det er minst belastning på anlegget, eller når anlegget er under brakklegging. Dette medfører at resultatene fra undersøkelsene er bedre i forhold til når det er størst belastning.
- Økende smittepress av ulike parasitter og sykdommer.
- Sykdommen PD (pankreas-desease), som forårsaker kroniske skader i bukspyttkjertelen (pankreas) og reduserer fiskens produksjon av fordøyelsesenzymer. Sykdommen er en stor utfordring innen havbruksnæringen. 29.08.2014 meldte NRK på deres nettsider om at i juli 2014 var det rapportert hele 97 oppdrettsanlegg hadde PD. Det er omtrent dobbelt så mange smittede anlegg som i fjor.

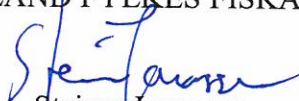
Nordland Fylkes Fiskarlag mener at myndighetene må iverksettes en omfattende sykdomsovervåking på villfisk. På lik linje man har overvåking på lakselus og rømt oppdrettsfisk, må det også gjennomføres sykdomsovervåking på villfisk. Videre ber vi om at det bevilges midler til forskning vedrørende smitte mellom oppdrettsfisk og villfisk.

- Usikkerhet i tilknytning til utslipp av avlusningsvann i rekefelt.

Nordland Fylkes Fiskarlag er positiv til vekst innen oppdrettsnæringen, gitt at alle sider ved de ovennevnte utfordringer er under kontroll. Vi stiller samtidig spørsmål om hvordan regjeringen kan klare å få gjennomført en miljømessig og bærekraftig vekst innen havbruksnæringen allerede nå med tanke på de ulike utfordringene som havbruksnæringen allerede sliter med?

Nordland Fylkes Fiskarlag har ellers ingen kommentarer til saken.

Med hilsen
NORDLAND FYLKES FISKARLAG

Steinar Jonassen

Laila Alendal

Kopiliste:

Nærings- og fiskeridepartementet, 0032 Oslo

Fiskeridirektoratet, 5804 Bergen

Havforskningsinstituttet, 5817 Bergen

Nordland Fylkeskommune, 8048 Bodø

Fiskarlaget Nord, 9251 Tromsø

Fiskarlaget Midt - Norge, 7462 Trondheim